No. 2772 Zaterdag 22 Augustus 1936 53ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling

Redactie: Pastorie San Mateo, Tel. 413
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Drukker: B. L. Bogaers

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

'N VIERLING. Mona, Marie, Leota en Roberta, de bekende vierling in Texas, die student zijn geworden aan de Baylor Universiteit.

De nieuwe Spelling Slotemaker de Bruïne.

Enkele weken geleden, aan de hand van de telegrammen hebben we reeds mededeling gedaan van het Kon. Besluit van 18 Juli met de wijziging in de spelling Marchant door Minister Slotemaker de Bruïne.

Wij lezen thans in de Nederl. bladen 't nieuwe spellingsbesluit in zijn geheel; het luidt als volgt:

Bij het schriftelijk werk volgt de adspirant de schrijfwijze volgens De Vries en Te Winkel, met de navolgende afwijkingen:

1. de „e" wordt aan het eind van open lettergrepen niet verdubbeld. De „ee" blijft echter aan het einde van een woord, alsmede in afleidingen en samenstellingen van woorden op -ee;

2. De „o" wordt aan het eind van open lettergrepen niet verdubbeld. De „oo" blijft echter voor „ch" in de woorden: goochelen, goochem, loochenen en samenstellingen;

3. „sch" wordt alleen daar geschreven, waar de „ch" gesproken wordt. Echter behoudt het achtervoegsel -isch de thans gangbare spelling;

4. De verbuigingsuitgangen „e" en „en" van het lidwoord „een" van „geen" en van de bijvoeglijk gebruikte bezittelijke voornaamwoorden „mijn", „uw", „zijn", „hun" „haar" mogen worden weggelaten, behalve in staande uitdrukkingen als hare hoogheid, te zijnen huize, en in bijzondere taal en bijzondere stijl.

5. De naamvalsuitgang -n bij lidwoorden, voornaamwoorden, bijvoeglijke naamwoorden of daarmede gelijkstaande verbuigbare woorden mag worden weggelaten, behalve:

a. in staande uitdrukkingen en in bijzondere taal en bijzondere stijl.

b. in het enkelvoud bij de namen van mannelijke personen, bij de namen van dieren, die of uitsluitend een mannelijk individu aanduiden, óf een gebruikelijk vrouwelijk individu naast zich hebben, benevens bij woorden, die een kennelijk mannelijke zelfstandigheid aanduiden.

6. onverminderd hetgeen geldt voor staande uitdrukkingen, bijzondere taal en bijzondere stijl, richt men zich bij de voornaamwoordelijke aanduiding van zelfstandigheden en bij het gebruik van de tweede naamval enkelvoud naar 't beschaafde taalgebruik, met die verstande, dat zij, haar, der, dezer, enz. niet gebruikt mogen worden met betrekking tot de namen van mannelijke personen, van dieren, die of uitsluitend een mannelijk individu aanduiden, of een gebruikelijk afleidsel op -in ter aanduiding van het vrouwelijke individu naast zich hebben, benevens met betrekking tot de woorden, die een kennelijk mannelijke zelfstandigheid aanduiden, en dat hij, zijn, hen, hun, des, dezes, enz. niet gebruikt mogen worden met betrekking tot de namen van vrouwelijke personen en de namen van dieren, die uitsluitend een vrouwelijk individu aanduiden.

Aldus de met zoveel ophef aangekondigde wijzigingen. Als ooit de berg een muis gebaard heeft dan is het hier.

Gelijk we reeds schreven: alles blijft bij het oude, alleen het gebruik van de verbuigingsuitgang „n" wordt facultatief gesteld. Men mag hem niet gebruiken en men mag hem wel gebruiken.

Het resultaat is natuurlijk, waar hij niet meer verplichtend is, hij op geen enkele school meer geleerd wordt en dus vanzelf uitsterft.

Het is niet gemakkelijk een juist woord te vinden om het wankele en weifelende beleid van dit Kabinet, zelfs in een zo eenvoudige zaak als de spelling, naar waarheid te kwalificeren.

Wij hebben nu deze situatie gehad, dat na veel rumoer en bewogen debatten, zowel in als buiten de Kamer, het Kabinet in Juli 1934 kwam te staan voor de taak een oplossing te zoeken voor de spelling-moeilijkheden, die feitelijk reeds onder minister de Visser aan de orde zijn gesteld.

Zowel in de Eerste als Tweede Kamer was, nadat de plannen reeds geruime tijd te voren bekend waren gemaakt, uitvoerig over deze zaak gedebatteerd. Op vergaderingen en tijdschriften was het voor en tegen breed uitgemeten. Het kabinet wist dus, toen het in Juli van 1934 een beslissing nam en die neerlegde in een Koninklijk besluit, dat men aan de Koningin ter ondertekening voorlegde, precies wat men wilde en niet wilde. Maar nauwelijks is minister Marchant uit het Kabinet verdwenen en opgevolgd door de heer Slotemaker, die n.b. mede de verantwoordelijkheid draagt voor de in 1934 door het Kabinet genomen beslissing, of men zet deze zaak, die zoveel deining veroorzaakt heeft, opnieuw op de helling. Men brengt weer nieuwe onrust, weer nieuwe onzekerheid in het bedrijfsleven, met als slot nu een nieuw Koninklijk besluit, dat practisch zo goed als geen verandering brengt in de nieuwe spelling. Maar alleen de doorvoering van de nieuwe spelling bemoeilijkt, de verwarring door twee officiële spellingen groter maakt, dan ze ooit geweest is en de spellingvrede opnieuw verbreekt, door een oplossing, die vis noch vlees is en die niemand zal bevredigen.

In dit opzicht is dit nieuwe Kon. Besluit een echt specimen Slotemaker de Bruïne, van wie het Kamerlid Kuiper onlangs schreef, dat deze minister nooit precies weet wat hij wil. En van wie zijn partijgenoot prof. Lohman na het spellingdebat in de Eerste Kamer in Maart j.l. verklaarde: „Wat de minister nu precies wil met de spelling, ik begrijp het niet en ik vrees, dat Zijne Excellentie het zelf ook niet goed weet."

En we geloven niet mis te tasten, als we beweren, dat de minister het nu nog niet weet. De Nederlandse bladen schreven, bijv. de 6e spelregel, waarin gesproken wordt van woorden, die een kennelijk mannelijk karakter dragen, niet te begrijpen.

En prof. Taverne, de heftige bestrijder van de spelling Marchant, die allerminst tevreden is gesteld door de concessies van minister Slotemaker, zegt in een onderhoud met het Handelsblad, over de zesde spelregel: „Ik moet erkennen dat mij de zin van deze regel ten enenmale ontgaat."

De minister heeft wel getracht in een zeer uitvoerig interview met het A.N.P. zijn bedoelingen te verduidelijken, maar na de lezing is de nieuwe regeling nog meer onbegrijpelijk geworden.

Gelijk uit het nieuwe besluit te lezen is, zullen de spelregels van minister Marchant onveranderd gehandhaafd blijven. En ook de regels Marchant, wat betreft de „naamvalsuitgangen „n" blijven vrijwel" onveranderd.

En hier mogen we dus zeker van een overwinning spreken van de Spelling Marchant, dat een tegenstander als Min. Slotemaker tot zulk een concessie gedwongen is. Alleen naast deze nieuwe spelling, mag nu ook de oude gebruikt worden, zodat we op dit gebied twee spellingen krijgen.

Een spelling van het jonge geslacht en van mensen, die evenals in hun ouderwetse kleding, ook hun taal wat sportiever wensen en maling hebben aan die deftige verbuigingsuitgangen „n" en daarnaast de spelling van de wat deftiger en conservatiever aangelegde mensen, die de statige- „N", de tale Kanaäans niet willen missen.

Daarnaast schept de minister enkele nieuwe regels, die het z.g. woordgeslacht moeten handhaven, waarvan de minister niet helemaal wil afstappen. Hij wil in dit opzicht de genitiefvormen voor het lidwoord in bepaalde gevallen handhaven. Maar als een man als prof. Taverne zegt, „wat de minister hier precies wil is mij een raadsel", dan kan men begrijpen, wat de grote massa daarvan zal terecht brengen.

We krijgen heel sterk de indruk, dat de minister geen kans gezien heeft, iets belangrijks te wijzigen en dat hij nu op een enkel onderdeel met veel gewichtigheid wil suggereren, dat hij toch nog iets bijzonders heeft tot stand gebracht.

De minister zet heel geleerde theorieën op over het verschil tussen taal en spelling en ook wil hij niet weten van de uitdrukking van minister Marchant „beschaafd spraakgebruik", maar hij spreekt van „beschaafd taalgebruik." Maar een taalgeleerde als prof. van Ginneken zegt ons, dat er een voortdurende wording is in het algemeen beschaafd Nederlands en dat die groei niet voortkomt uit de z.g. auteurstaal, maar uit het spraakgebruik in de organisch samenwerkende lokale, familie en sociale taalgroepen. Prof. van Ginneken verdeelt die in handelstaal, rechtstaal, jagerstaal, arbeiderstaal, soldatentaal, zeemanstaal, enz.

Wat de minister dan ook nu doceert in zijn interview, is grauwe theorie, evenals zijn vrees voor het verdwijnen van de geslachten in de taal. Hij meent een belangrijk cultuurgoed te verdedigen door te trachten, hier nog van te redden wat er te redden is en vandaar zijn omslachtige regeling in de genitieven.

De werkelijkheid is echter, dat reeds een heel geslacht, voor Terpstra, dus met handhaving van alle geslachtsregels van de Vries en te Winkel zo verzwakt was in het spraakkundig geslacht der voornaamwoorden, dat 90 pCt. van onze jeugd en jongere mensen, dit geslacht niet eens meer voelen.

De heer van Citters zeide reeds in Maart j.l. in de Kamer, dat we een geslachtloze taal gekregen hebben.

Zo is het en men kan dit betreuren, zoals de heer Slotemaker doet, maar zijn stuntelige en ingewikkelde poging, deze tijdgeest te keren, is tot een hopeloze mislukking gedoemd.

Practisch zal er o.i. met deze nieuwe spelling-regels, niets veranderen. Op school blijft men natuurlijk gewoon doorgaan met de spelling Marchant. Men behoeft de „n" in de verbuiging niet te leren, men zal het dus ook nergens doen. Het leerplan is al overvoerd genoeg, om nog iets te gaan leren, wat niet nodig is. Het opgroeiende geslacht zal dus steeds meer de spelling Marchant schrijven.

Alleen de ouderen, de conservatieven, die moeilijk breken kunnen met een sleur of die zoals de minister, gruwen voor een geslachtloos woord, zullen zonder dat ze officieel een fout schrijven, door mogen gaan met hun ennetjes te schrijven. We krijgen nu alleen nog meer wanorde, twee officiële spellingen naast elkaar, die allebei goed zijn. Zo heeft Nederland opnieuw zijn reputatie versterkt van de Chinezen van Europa te zijn.

Prof. Taverne verklaarde in het Handelsblad, dat deze spelling Slotemaker nog erger is dan die van Marchant, want nu worden we opgescheept met een halfslachtige regeling, waardoor de verwarring nog groter zal worden. Hij kan zich dan ook bij deze nieuwe regeling allerminst neerleggen, want zij zal juist de chaos vergroten.

Dus van de zijde van de Vries en te Winkel blijft de strijd onverminderd voortgezet.

Maar ook de vereenvoudigers zullen zich niet neerleggen bij deze officiële introductie weer van de „n", want zoals Dr. Moller terecht zeide, die overbodige en onnodige „n" raakt de kern van de taal.

We zijn dus weer een stuk achteruit, zowel op het gebied van de spellingvrede als spellingorde. Het enige wat het Kabinet met zijn weifelende en slappe politiek ook hier weer heeft bereikt, is vergroting van de chaos en onrust.

Het Kabinet Colijn laat wel treurige herinneringen na.

Vooral omdat het ons een krachtige kabinetspolitiek in vooruitzicht had gesteld. In werkelijkheid krijgen we niet anders, dan een steeds wisselende en weifelende ministerspolitiek.

„Cosas de España."

DOOR
PROF. Dr. J. A. A. MEKEL.

DE VAL VAN DE SPAANSE MONARCHIE.

De republiek werd geboren bijna tot onsteltenis der republikeinen, die er niet voldoende op waren voorbereid.

III.

Ik wil niet trachten de periode van Primo de Rivera's dictatur in dit artikel te analyseren, maar op één punt moet toch worden gewezen, n.l. op 't feit dat de Rivera's staatsgreep door bijna elke Spanjaard zo niet met gejuich, dan toch met een zucht van verlichting werd begroet. Het zou zeer gemakkelijk zijn een grote reeks citaten te geven uit geschriften en redevoeringen van personen, die later vijanden van de Rivera en Alfonso en grote steunpilaren der republiek werden (zoals Niceto Alcala Zamora, Miguel Maura e.a.), doch die in 't begin het optreden van de dictator met groot enthousiasme begroetten.

Waarom viel de dictatuur die zo goed inzette? Om verschillende redenen en misschien wel in de eerste plaats omdat Primo de Rivera was een „dictator met zijden handschoenen", zoals vele Spanjaarden hem hebben genoemd. Hij was niet streng, voor een dictator niet streng genoeg en natuurlijk begonnen reeds spoedig, toen het eerste enthousiasme voorbij was, verschillende politici, die macht, aanzien en positie hadden verloren, tegen hem samen te spannen. En 't waren meestal geen redenen van principiële aard, die hen tot vijanden der dictatuur maakten. Omdat het een goed inzicht geeft in de mentaliteit van vele der Spaanse politici, wil ik de oorzaak der bekering van twee der bekendsten tot het republikanisme hier niet onvermeld laten, n.l. van Alcala Zamora en Miguel Maura.

Zamora was steeds royalist geweest, twee malen minister onder Alfonso en in 't begin aanhanger der dictatuur. Wanneer veranderde hij plotseling van mening? Op de dag, dat deze ijdele en hoogmoedige mens door Primo de Rivera werd voorbijgegaan bij de benoeming van nieuwe Spaanse „onsterfelijken", n.l. van nieuwe leden der Spaanse Koninklijke Academie! En Miguel Maura, zoon van de nobele Antonio Maura, aristocraat en conservatief, wanneer werd hij republikein? Toen zijn schoonvader, de Graaf de Moral de Calavatra, na bedrieglijke bankbreuk te hebben gepleegd, door de rechtbank tot gevangenisstraf werd veroordeeld en Primo de Rivera de rechters geen wenk wenste te geven om

Het Kapersnest.

door Joseph Conrad.

(Nadruk verboden).

38)

Hij haalde uit zijn zak een velletje papier, een pen en een reis-inkstel. Hij was op en top advocaat, de Spaanse familie-advocaat, geënt op de Ierse pleitbezorger.

„Niemand kunt u meer zien. Maar u moet schrijven. Doña Seraphina zal er natuurlijk belang bij hebben het te weten. Een neef en... Aan Don Balthasar zal ik het verklaren, natuurlijk... Wacht, ik zal dicteren: — „Met het oog op uw toekomst en het verlangen naar het leven, neemt ge, geheel vrijwillig, met graagte señor O'Brien's voorstel aan..." Zo zal ze het wel begrijpen".

„O ja, ze zal het begrijpen," zeide ik. Ja... En dat u zult schrijven bij veilige aankomst in Timaulipas. U moet beloven te schrijven. Uw woord er..."

„Hel en duivel, señor O'Brien", barstte ik los met onuitsprekelijke verachting. „Ik dacht, dat het uw bedoeling was mij onderweg te laten afmaken door uw gespuis. Ik zou het niet beter verdiend hebben."

Hij schrok op. Ik beefde van toorn. Er was plotseling een verandering gekomen over ons allebei, alsof we waren wakker geschud door een heftig geluid. Een tijdlang spraken we geen van beiden een woord. Eén blik op mij zei hem genoeg. Hij streek met zijn hand over zijn voorhoofd.

„Wat voor duivel steekt in jou, jongen?" zeide hij. „Ik schijn niets dan vergissingen te begaan."

Hij ging toe op het schietgatvenster, stak zijn hoofd naar buiten, en riep:

„De schoener vaart vandaag niet uit."

Onder het venster had hij een paar leden van zijn moordenaarsbende op post gezet. Ik verstond niet het antwoord, dat hij kreeg; maar na een poosje zei hij duidelijk, dat het beneden verstaanbaar moest zijn:

Die spion geef ik jullie."

Daarna kwam hij terug, stak het pistool in z'n zak en zeide: „Dwaas, ik zal u nog naar de dood doen verlangen."

„U hebt u anders aardig bloot gegeven", zeide ik. „Ik zal u nog wel ontmaskeren. Dat zal mijn wraak zijn op u, dat ge me hebt durven voorstellen..."

„Wat?..." onderbrak hij, over zijn schouder heenziend. „Jij? Jij niet — ik zal je zeggen waarom... Omdat de doden niet meer klikken."

Hij verdween door de deur.

Het geluid van zijn sporen echode over het binnenplein, in welks zwartheid de eerste zweem van de dageraad binnenvloeide.

Vierde Hoofdstuk.

Ik herinner mij, dat ik daarop in de kamer op en neer ging lopen, denkend bij me zelf: „Dat is lelijk, dat is heel lelijk, wat zal ik nu doen."

Toen viel het mij in, dat ik op het ogenblik hoegenaamd niets kon uitvoeren, en door dat gevoel van machteloosheid werd ik gekalmeerd. Ik ging ten slotte slapen, juist als een ter dood veroordeelde slapen gaat; op afschuwelijke wijze tot rust gekomen, door 't onveranderlijke van zijn vonnis. Zelfs toen ik wakker werd, hield het mij in zekere zin staande. Ik waste en kleedde mij, ontbeet, zei „Goede morgen, Cesar", tegen de oude majordomus, die ik in de galerij ontmoette; wisselde schertsende woorden met de negerjongens onder de poort, en keek de ezels, die door enkele andere negerjongens in zee gereden werden, met groot geplas van water en luid geschreeuw. Een klein troepje mensen, ongetwijfeld Lugarenos — stond ook op het strand, kijkend naar de ezels, en luide schertsende woorden wisselend met de zwarten. Nadat de muilezels nat en huppelend, schuddend met de lange oren, met een groot lawaai naar de stallen waren terug gereden, scheen al het leven van het land gelegen in de levendigheid van kleuren. Toen ik wat leunde over het buitenbalkon boven de grote poort, keerde het groepje Lugarenos om naar Casa Riego. Ze herkenden me ongetwijfeld en één van hen zwaaide dreigend de arm onder zijn mantel uit. Ik ging naar binnen.

Dit was het enig teken van bedreiging, beslist het enige, waardoor die dag gekenmerkt werd.

Het was een dag van rust...

Niemand liet zich zien...

Ik zonk in een soort van rustgevend geloof aan de werking van het toeval. Iets zou er gebeuren. Ik wist niet hoe spoedig en hoe wreed mijn geloof gerechtvaardigd zou worden... Op de meest beproefde minnaarsmanier spitste ik mijn vernuft op het verzinnen van middelen, om een geheim onderhoud te krijgen met Seraphina. De kamermeisjes vluchtten echter, als zij mij maar in de verte zagen, alsof ik de pest had. Ik vroeg mij af, of ik maar met eenvouding en stoutmoedig op haar deur zou gaan aankloppen, toen ik meende een gekras te horen op de mijne.

Ik ging naar de deur en luisterde. Op een klein kiertje opende ik ze, maar zag niets dan de lege galerij. Opeens werd ik opgeschrikt door 'n gefluister, en aan mijn voeten zag ik Castro in kruipende houding, die lispelde:

„Op zij gaan staan, alstublieft señor."

Op handen en voeten sloop hij mijn kamer binnen, en pas toen ik de deur gesloten had, kwam hij overeind.

„Ookt hij slaapt wel eens", zeide hij. „En de balustrade heeft mij verborgen".

De kleine, droefgeestige bandiet, die gewoonlijk hooghartig rond stapte met een air alsof heel de casa hem toebehoorde, nu op die manier te zien binnenkrabbelen, was iets, dat wel even versteld deed staan... Hij schudde aan de plooien van zijn mantel en gooide zijn hoed op de grond.

„Ja, zo was het beter. De vrouwen van het huis zijn zelfs niet te vertrouwen", zeide hij. — „Señor, ik voel er niets voor om aan hun galg te bengelen. Maar ik ben bij Don Carlos niet toegelaten en daarom moet ik aan u verslag uitbrengen. Zo zijn Don Carlos' bevelen. „Die hem, Castro, als ik dood ben, asof mijn ziel in zijn lichaam was overgegaan."

Hij knikte droevig. „Si! Don Carlos is een vriend van mij en van u."

Hij schudde het hoofd en trok mij weg van de deur.

„Twee Lugarenos", zeide hij, „Manuel en nog een, waren van nacht op pad — om in het kreupelbos buiten Rio Medio de Juez te ontmoeten."

Daar had ik een sterk vermoeden van gehad en ik vertelde hem van Manuel's gedrag onder mijn venster.

Hij siste wat en stampte met de voet.

Wat hij maar niet kon begrijpen, was waarom er bijna tot in de ochtend, enkele boten in gereedheid moesten worden gehouden, om 'n schoener te slepen.

Wordt vervolgd.

(Verschenen in boekvorm bij de N.V. Het Nederlandse Boekhuis te Tilburg en verkrijgbaar in iedere boekhandel).

de grafelijke boosdoener te sparen en de zaak in de doofpot te stoppen! Zo zouden er meer voorbeelden aan te halen zijn.

En dan waren er natuurlijk verschillende radicale, individualistische intellectuëlen, zoals Miguel de Unamuno, een echte intellectueel, en Blasco Ibanes, een quasi-intellectuële veelschrijver, die tegen elke dictatuur, tegen elke straffe autoriteit gekant waren en vooral onder de jongeren veel kwaad stichtten. Zeer zeker maakte Primo de Rivera, niettegenstaande het vele goede, dat hij gedurende zijn regeringsperiode tot stand bracht, ook fouten en zonder twijfel waren ook sommige zijner eigen handelingen debet aan zijn uiteindelijke val. Maar de reactie zou hoogstwaarschijnlijk toch zijn ingetreden, afgezien van het bestaan van bijzondere redenen, die haar komst verhaastten. Een Engels schrijver, Robert Sencourt, zegt het meer juist dan elegant met de volgende woorden, die ik letterlijk vertaal: „voor de Spanjaarden met hun Oosterse mentaliteit is de democratische regeringsvorm te vergelijken met alcohol: ze verlangen er hevig naar, zij drinken er onder groot kabaal geweldige hoeveelheden van en in de vorm van schadelijke mengsels; zij worden erdoor verlamd, braken het weer uit en raken het een tijd lang niet meer aan, tot de onweerstaanbare drang terugkomt en zij weer een nieuwe aanval van delirium doorstaan.

De dictatuur viel en dat korte tijd daarna ook de dynastie zou moeten vallen, was te voorzien. Al de vijanden van tucht en orde, alle principiële antimonarchisten, alle radicalen, atheïsten, socialisten en communisten liepen te hoop tegen Alfonso, het voornaamste symbool van traditie, van historie, van alle instellingen, die door radicalen van allerlei slag en soort werden gehaat. Dat symbool moest vallen. Men verweet Alfonso, dat hij de grondwet had geschonden, toen hij toestemde in de dictatuur van de Rivera. Formeel-juridisch had men gelijk, maar regeren op andere wijze was niet meer mogelijk en wat hadden bovendien die politici, die er vroeger om streden Alfonsos ministers en raadgevers te mogen zijn en nu schuimbekkend tegen hem briesten, wat hadden die nietsnutters en parasieten jaren lang anders gedaan dan practisch de grondwet schenden? Welk respect had dat pak laffe huichelaars en minderwaardige baantjesjagers ooit getoond voor welke wet dan ook, wanneer dat niet in hun kraam te pas kwam?

Op 12 April 1931 had in Spanje de verkiezing der gemeenteraden plaats en de uitslag vormde de laatste aanleiding tot de val der monarchie. Toch werd hierbij door de republikeinen geenszins de meerderheid behaald, want gekozen werden 5000 republikeinen en 22.000 monarchisten, zodat men in geen enkel opzicht kan spreken, zoals de republikeinen zo gaarne doen, van een plebisciet, waarbij de monarchie door een grote meerderheid werd veroordeeld en weggevaagd. Wel echter is waar, dat in bijna alle grote steden en ook in Madrid, de republikeinen een aanzienlijke meerderheid verwierven en het is uit dat feit, dat Alfonsa meende de conclusie te moeten trekken, dat hij beter deed, niet voor zichzelf, maar voor zijn land, met vrijwillig in ballingschap te gaan.

Dat hij uit lafheid vertrok, durven zelfs zijn bitterste vijanden hem niet verwijten en een dergelijk verwijt aan het adres van een man, die zo dikwijls bewijzen van grote persoonlijke moed had gegeven, zou dan ook slechts met een medelijdend schouderophalen zijn ontvangen.

Men kan er over twisten of Alfonso goed deed met heen te gaan, men kan van mening verschillen over de mate van waarschijnlijkheid, dat zijn blijven een burgerkrijg zou hebben ontketend, doch zulke beschouwingen hebben thans hun betekenis verloren. Na de uitslag der verkiezingen liep het volk te hoop en vulde straten en pleinen, er hing een verwachting in de lucht, dat er ernstige gebeurtenissen op til waren; professionele agitatoren en raddraaiers deden hun werk, de politici, die nog trouw waren aan de monarchie verloren hun bezinning en koelbloedigheid; arrivisten, baantjesjagers en zich verongelijkt gevoelende monarchisten liepen over naar de linkse partijen en de republiek werd geboren bijna tot ontsteltenis der republikeinen, die zelf deze wending niet hadden verwacht en er niet voldoende op waren voorbereid. Zó viel de eeuwenoude Spaanse monarchie en een nieuw hoofdstuk in Spanje's geschiedenis nam een aanvang.

munisten in Spanje zouden winnen, daar dit gevaar oplevert voor de Europeese vrede: maar een ieder begrijpt dat zo nodig deze vliegtuigen binnen enkele uren boven Spanje zijn, en in de huidige geladen politieke atmosfeer kan die noodzakelijkheid zich heel spoedig voordoen.

De nieuwe nationalistische regering die zich voolopig heeft gevormd en te Burgos zetelt heeft een publicatie de wereld ingestuurd dat het aan de publieke opinie door een volksstemming zal worden overgelaten welke regering zal worden opgericht. Of deze maatregel een verstandige zal zijn?

Onze lezers die de artikelen „Cosas de España" volgen, zullen deze vraag begrijpen. De goede kennersblik van prof. Mekel doet ons veel begrijpen van de Spaanse constellatie der laatste jaren en in niet minder belangrijk ook zijn deze artikelen, omdat we er zo gemakkelijk een vergelijking mee kunnen trekken met de toestanden uit onze omgeving.

Kerk en Politiek.

Uitspraak „ex cathedra"?

Onlangs heeft het Franse Episcopaat zekere regelen gegeven betreffende de katholieke houding in zake de strijdbonden. In dit verband is niet onbelangrijk het werk van prof. Daniel Lallement, hoogleraar aan het Institut Catholique te Parijs en getiteld: „Principes catholiques d'action civique". Deze schrijver beroept zich natuurlijk op de uitspraken der pausen en stelt o.a. de vraag: „Heeft de godsdienst een woord in de politiek mee te spreken?" Hij antwoordt hierop, dat de oude verdedigers van het liberalisme energiek 't tegendeel beweren. Hierdoor was, volgens schrijver, in de loop der 19e eeuw de godsdienst tot privé-aangelegenheid geproclameerd en hadden onwetende katholieken de bisschoppen, die voorschriften uitvaardigden over de keuze van school en dagblad, over het uitbrengen van zijn stem bij verkiezingen enz. beschuldigd van kerkelijke inmenging, terwijl in deze zin ook professoren in het staatsrecht beweerden, dat de maatschappelijke orde en het politieke leven vrij moesten zijn van voorschriften der christelijke zedenwet en openbaring. Paus Pius IX en zijn opvolgers hebben meermalen deze dwalingen veroordeeld en het recht geëist, door een christelijke politiek geregeerd te worden. De rooms-katholieken zijn burgers. Dus is het hun plicht aan het politiek leven deel te nemen, onder voorwaarde echter, dat de politiek niet wordt opgevat als een belang van een partij, maar als dienst aan het algemene welzijn.

De N. R. Crt., het werk van Lallement besprekend, vindt het een vraag van groot gewicht, of de pauselijke uitspraken in dit verband werkelijk beslissingen ex cathedra zijn. De schrijver van het artikel in het liberale blad is klaarblijkelijk slecht op de hoogte van de voorwaarden, welke aan een pauselijke ex cathedra-uitspraak verbonden zijn, anders had hij de vraag niet gesteld.

Niet enkel Paus Pius IX, ook Pius XI heeft uitdrukkelijk verklaard, dat mede „de sociale en zelfs economische vragen aan ons Oppergezag" worden onderworpen krachtens de aan de Pausen opgelegde zware ambtsplicht. En in de allocutie van 9 Nov. 1903 zeide Paus Pius X:

„Wij verhelen ons niet, dat we sommige personen stoten zullen, als wij zeggen, ons ook met de politiek te moeten bezighouden. Doch alwie billijk oordelen wil, ziet in, dat de Paus de politieke vraagstukken niet onttrekken mag aan het leraarsambt, dat hij voert aangaande geloof en zeden."

De Kerk heeft de zorg voor de zedenleer, aan welke gezagsdragers en burgers onderworpen zijn, zij heeft zich te bemoeien met de regeling van het huwelijksrecht, de waarborging van het godsdienstig en zedelijk leven enz. Ook in politieke vraagstukken is een Katholiek niet meer vrij, zodra die vraagstukken de godsdienstige of zedelijke orde raken, b.v. echtscheiding bevorderen, het eigendomsrecht opheffen, de vrijheid van de Kerk bedreigen. En zo heeft de Kerk leiding te geven ook op politiek terrein in vraagstukken, saamhangend met de zedenwet.

Loop het geluk niet na, het is bij u. Blijf thuis.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

De toestand in Spanje verergert zich meer naarmate de communisten meer in het nauw gedreven worden. De gehele Portugeese grens is in het bezit van de rebellen; de havensteden Bilbao en Cartagena zijn ook dezer dagen in handen gevallen van de nationalisten en San Sebastian zal vermoedelijk spoedig volgen, ofschoon de stad dan niet veel meer zijn zal als een puinhoop na het geweldige bombardement.

De val van Cartagena een voorname havenplaats van de Middellandse zee zal zoals de berichten vermelden vermoedelijk gevolgd worden door de val van Valencia welke nog steeds in handen is der regering. Toch schijnt het dat de verbinding Valencia-Madrid verbroken is zodat deze laatste stad wel spoedig zich zal moeten overgeven. Nog worden er wel pogingen aangewend om de muur die om de hoofdstad door de nationalisten geslagen is, te verbreken en de regeringsradio spreekt hierbij zelfs van een overwinning maar veel zal dit toch niet helpen. Mola is zelfs zo zeker van zijn zaak dat hij naar het Zuiden heeft gemeld, geen nieuwe troepen meer nodig te hebben en dat hij binnen een week de val verwacht.

In de stad zelf heerst een geweldige terreur. De Communisten zijn er geheel baas en het bloed stroomt bij stromen. Een bericht meldt dat er reeds 7000 mensen in de laatste dagen door de communisten zijn geëxecuteerd terwijl in de gevangenis 6000 zijn opgesloten wie vermoedelijk eenzelfde lot wacht.

Vooral geldt het geestelijken en religieusen.

Zo werd te Madrid de bisschop vermoord met zijn moeder en zuster. Verder vermoedt men, dat ook de bekende monarchistische politici Maura en Graaf de Romanones zijn geëxecuteerd.

De communisten hebben thans reeds aangekondigd, dat mocht Madrid vallen in handen der rebellen zij er geen levend mens meer zullen aantreffen.

In de andere plaatsen die nog in handen der regering zijn is de terreur haast even erg.

Een bericht uit Lissabon geeft thans de verliesllijst aan mensenlevens; en noemt 20.000 voor de regeringspartij; 30.000 voor de opstandelingen. Verders zouden er thans 60.000 wezen zijn en 25.000 weduwen.

De wereld, heeft wellicht nooit een dergelijke gruwelijke oorlog aanschouwd waarbij alle rechten met den voet getreden worden; het is een burgeroorlog op zijn wreedst.

De internationale toestand om het Spaanse conflict wordt eerder erger als beter. Van Mexico zijn dertig wagens oorlogsmateriaal naar de communistisch Spaanse regering gezonden, met het ss. „Magelhanes". Voor Duitsland zal dit o.a. in gelegenheid zijn om niet tot het neutraliteitspact toe te treden, daar dit land als voorwaarde heeft geëist, dat alle landen neutraal zullen blijven. Maar bovendien heeft zich dezer dagen een veel erger incident voorgedaan met het Duitse schip „Kamerun", dat door de Spaanse regeringsvloot is aangehouden en beschoten buiten territorale wateren. Een geweldige protest is daarop gekomen van Duitsland, dat tevens aan zijn vlootmacht bevel gegeven heeft om met de meest krachtige middelen tegen een dergelijke schennis van de internationale wetten op te treden.

En Italie de bondgenoot van Duitsland en felle tegenstander van de Spaanse communisten heeft extra lichtingen opgeroepen tot het jaar 1915 toe, en houdt dezer dagen in de buurt van Napels geweldige luchtmanoeuvres.

Wel beweert Mussolini dat deze laatste maatregel niets met Spanje te maken heeft en dat de eerste maatregel een veiligheidstelling is wanneer de com-

CURAÇAO.

„Dicky".

Het toneelspel „Dicky", dat zoveel succes oogstte op de Isla, zal ook in de Stad worden opgevoerd.

De Curaçaose kunstkring heeft er zich voorgespannen en het toneelgezelschap heeft zich bereid verklaard om Donderdag a.s. dit toneelspel te geven in het Theater Roxy.

We verwijzen hiervoor verder naar de advertentie en wensen kring en spelers eenen grote opkomst.

De toegang is voor Leden van de Cur. Kunstkring vrij.

Voor niet-leden is de entreeprijs *f* 1.

Na Dinsdag zullen ook in het Louvre kaarten verkrijgbaar zijn.

Johan Maurits.

Op 2 Augustus l.l. was het 300 jaar geleden dat de Nederlandse West-Indische Compagnie Johan Maurits van Nassau-Siegen tot stadhouder-generaal, kapitein-generaal en admiraal van haar bezittingen in Brazilië benoemde.

De Nederlandse regering heeft indertijd het thans hier gestationneerde flottieljevaartuig de naam gegeven van deze eerste vertegenwoordiger van de „Leidse" richting in het koloniseren en de Koloniale Wetenschap.

Of deze datum op het naar zijn naam genoemde schip is herdacht?

De Duitse pers heeft echter het feit wel herdacht.

De „Berliner Börsenzeitung" stelt zelfs vast, dat daarmee een bloeitijd van Duits beschavingswerk in Brazilië begon. Hoe dat kan, verklaart het volgende:

De Nederlandse West-Indische Compagnie had vermoedelijk minder de beschaving dan het zakendoen op het oog. De vraag, waarom juist de idealist Johan Maurits van Nassau-Siegen tot, laat ons zeggen, gouverneur-generaal werd benoemd, kunnen wij niet beantwoorden. De geschiedkundigen schijnen het op dit punt niet eens te zijn. Vast staat, dat Johan Maurits van Nassau een knap man met grote organisatorische talenten en een gaaf karakter was, die zijn taak hoog opvatte, en zeer teleurgesteld was, toen hij bemerkte, dat de Nederlandse West-Indische Compagnie toch slotte een maatschappij van Nederlandse kooplieden was.

Johan Maurits van Nassau-Siegen landde in 1637 in Brazilië. Hij had aanvankelijk veel succes in Zuid-Amerika. Spoedig ontwikkelde zich het verschil van mening met de bewindvoerders van de Compagnie. Zeer leerzaam is de gevoerde briefwisseling tussen gouverneur-generaal en bewindvoerders. De „Berliner Börsenzeitung" ontleent aan deze briefwisseling, die in het „Ibero-Amerikanische Archiv" het eerst werd gepubliceerd, de volgende regels:

„Niet op burchten en wapenen berust de heerschappij, maar op de harten der burgers"... „De macht eener Regering moet niet worden gemeten naar grond en bodem, maar naar de trouw, de liefde en de eerbied der geregeerden."... Wat het Moederland nuttig is, kan voor de koloniën ongeschikt wezen; wat men in het Vaderland wijs heeft besloten, kan voor de kolonie nadelig zijn."... „Laten wij nooit met omkoperij werken; wij moeten steeds op 't pad der eer blijven; laat ons gemene hebzucht en verderfelijke vleierij de rug toekeren."

Deze verziende vorst, schrijft de „Börsenzeitung", zag ook in, dat Holland alleen in dit mensenarme Brazilië niets kon bereiken. „Alle inwoners ontbreken," schrijft Nassau in zijn rapport; mensen, die dit verlaten land willen bebouwen zijn er niet. Ik heb aan het „College der 19" geschreven, de Duitsers in de vreemde, die hun Vaderland en eigendom verloren hebben, naar hier te laten komen; deze Duitsers zullen hier een vruchtbare akker en milde Regering vinden." Deze roepstem naar Duitse immigranten was echter vergeefs. Wel gingen er Duitse mannen van de wetenschap naar Brazilië, onder wie Georg Markgraf uit Liebstadt in Saksen, die zich als natuuronderzoeker in Brazilië onderscheidde, en de in Kleef geboren arts Piso uit Leiden. Maurits van Nassau-Siegen richtte in Brazilië ook een sterrenwacht op, de eerste sterrenwacht op Zuid-Amerikaans gebied. Hij liet een botanische tuin en een dierentuin aanleggen en van zijn residentieslot had hij een waar ethnografisch museum gemaakt. Hij verrichtte ook ander belangrijk beschavingswerk, dat eindigen moest toen de Compagnie de bekende „transactie" sloot en haar taak in Brazilië voor geeindigd beschouwde.

Naar aanleiding van de 300ste terugkeer van het begin van Nassau's werken in Brazilië hebben ook in de Braziliaanse Staten talrijke feesten plaats gevonden. Want Brazilië denkt nog steeds met gevoelens van grote dankbaarheid aan Johan Maurits van Nassau terug.

..... 10 JAREN MAAGZUUR

Voordat hij het middel er tegen vond.

Veel menschen lijden onnoodig. Deze man ook. Als hij 10 jaar geleden geweten had wat hij nu weet, zou hem heel wat narigheid bespaard zijn.

„Ik moet een paar waardeerende woorden over Kruschen Salts schrijven. 10 Jaren heb ik aan maagzuur geleden. Ik probeerde zoowat van alles, totdat een vriend mij aanraadde Kruschen Salts eens te probeeren. Ik neem het nu twee maanden in en het doet mij genoegen te kunnen zeggen, dat ik geen last meer van zuur heb gehad."

Kruschen Salts neutraliseert spoedig het maagzuur, ontneemt het alle pijnlijke eigenschappen en drijft het zacht uit het lichaam. En door Uw afvoerorganen tot volmaakt geregelde werking aan te sporen, voorkomt Kruschen Salts dat dit schadelijk zuur zich ooit weer ophoopt. Daarna zult U geen last meer hebben na Uw maaltijden. Kruschen Salts zal U inwendig schoon houden. Zuiver en versterkt bloed wordt naar elk deel van Uw lichaam gevoerd. U zult zich wonderlijk energiek en goed voelen. Zoo gezond en vroolijk als een mensch zich bij mogelijkheid maar voelen kan.

A 15

Radio-nieuws.

De Phohi-uitzendingen zullen vanaf 30 Augustus a.s. in plaats van 7.54 tot 9.54 voormiddag veranderd worden in 8.24 tot 10.24 voormiddag Curaçaose tijd.

Bekendmakingen.

Met ingang van de 1ste September 1936 is de tijdelijke kommies der belastingen op Aruba, L. Vingal, voor twee maanden geschorst.

A. E. Leito is benoemd tot veldwachter in tijdelijken dienst.

Nieuwe vrouwenpaviljoenen op Zaquito.

Donderdagmiddag zijn de nieuwe vrouwenpaviljoenen in het Melaatsengesticht in gebruik genomen.

Gelijk het vorige jaar reeds is geschied voor de mannen, wonen thans ook bij de vrouwen iedere verpleegde in een eigen huisje.

Hiermee is tevens een eind gekomen aan de ongehoorde toestand dat Zusters en verplegeden onder een dak woonden. Met de nieuwe toestand is het thans mogelijk dat de woning der Zusters absoluut vrij kan worden gehouden van besmetting en tevens is er gelegenheid vrij gekomen om een gedeelte van de oude paviljoenen in te richten voor werktherapie.

Dank zij de zorg van onze Openbare gezondheidsdienst heeft hiermede ook het Leprozengesticht een verbetering ondergaan, waardoor langzamerhand onze gouvernementsgestichten modellen zijn geworden voor de omgeving.

Bij de plechtige openstelling was ook Mevr. Wouters, die over de Emmastichting het beschermvrouweschap heeft aangenomen, met haar dochter aanwezig. Ook het Bestuur der Emmastichting was tegenwoordig.

Nieuwe Moeder Hospitaal.

Door het verstrijken der canonieke tijd is ingaande 8 September tot Moeder Overste van de Zusters in het hospitaal benoemd de Eerw. Zuster Perpetua.

De tegenwoordige Overste Moeder Desirée is benoemd tot Moeder in het Melaatsengesticht Zaquito.

Voor Hollands sprekende katholieken. De wekelijkse kerkelijke diensten in de stadparochies.

Parochiekerk Pietermaai:

's Zondags:
H.H. Missen: 4½. 6. 7½ (kindermis). 8½ (Hoogmis).
Lof: 's Avonds 6½.
In de week: H.H. Missen 6. 6½ uur.

Parochiekerk Otrabanda:

's Zondags:
H.H. Missen om 3¾. 7 (kindermis) 8½
In de week: H.H. Missen 6. 6½ uur.
Lof: 's Avonds 7 uur.

Isla kerk:

's Zondags:
H.H. Missen om 5 uur en kwart voor 8 (met Hollandse preek).
Biechthoren — Zaterdag 4—6 uur.

Parochiekerk San Mateo:

's Zondags:
H.H. Missen 4¾. 7 (Kindermis, 9 uur (Hoogmis).
Lof: 's Avonds 7 uur.
In de week: H.H. Missen 6. 6½ uur.

Charlotte Köhler terug uit de West.

Mevrouw Charlotte Köhler en de heer A. Defresne zijn 30 Juli met de „Statendam" teruggekeerd van hun tournée door West-Indië.

Het echtpaar kwam met de trein van uit Rotterdam aan het Centraal Station aan, waar de heer J. Sternheim, gewapend met bloemen, op het perron aanwezig was, om de teruggekeerden namens de Amsterdamse toneelvereniging een hartelijk welkom toe te roepen.

In een onderhoud, dat de Maasbode met de heer Defresne en zijn echtgenote had, vertelden zij het een en ander van hun tournée, dat in alle opzichten een succes geworden is.

Zeven weken geleden verlieten zij Amsterdam, via Londen en Southampton, waar zij zich inscheepten op de „Akaroa" naar Curaçao. Op het eiland werden zij uitermate hartelijk ontvangen door de voorzitter van de kunstkringcommissie, die het tournée had georganiseerd, de secretaris van het gouvernement, de heer Gronemeyer.

Diezelfde avond, zo vertelde mevrouw Köhler verder, maakten we een prachtige autotocht over het eiland, een tocht die ik nooit zal vergeten. Sterk werden wij getroffen door de eigenaardige oud-Hollandse aanblik van de haven, en het bonte gewemel van de inlandse en blanke bevolking.

Vooral bij avond leverden de petroleumraffineerderijen een fantastische aanblik op met hun duizenden lichten.

De volgende avond hield mevrouw Köhler haar eerste voordracht „Het Bal". De Hollanders waren sterk getroffen door het „Wilhelmus" dat zij er aan vooraf liet gaan.

Enkele dagen later is zij opgetreden in een der gebouwen van de „Isla" de petroleumraffineerderijen. Vervolgens droeg zij fragmenten voor uit de bijbel in een klooster. Deze voordracht werd bijgewoond door de bisschop, de gouverneur en vele geestelijken. Vooral hier was de entourage voor de voordracht prachtig.

In totaal heeft mevrouw Köhler acht avonden gegeven en steeds weer een ander programma uitgevoerd. Vooral Buning's „Maria Lescina" viel bij het dankbaar en aandachtig publiek zeer in de smaak. Ook gaf zij „Carriere" en Defresne's „De Speelman". Voor leerlingen van middelbare scholen zegde zij Nederlandse gedichten uit de middeleeuwen en de moderne tijd.

Besloten werd met een voordracht-avond op Aruba, waarzij met een K.L.M.-vliegtuig heengegaan zijn.

Mevrouw Köhler en haar echtgenoot waren vol lof over hun ondervindingen in de West, waar hun kunst zeer werd gewaardeerd.

Als besluit van hun reis, bracht het echtpaar acht dagen in New York door, waar het interessante indrukken opdeed en vanwaar de heer Defresne enige toneelwerken meebracht, die misschien door de Amsterdamse toneelvereniging zullen worden uitgevoerd.

Indianenopstand in Venezuela.

6 Duizend Indianen van Goagira, in de omgeving van Maracaibo, zijn in opstand gekomen en hebben veel eigendommen verbrand.

De Venezolaanse regering heeft een onderhandelaar gezonden. Zo deze niet slaagt, zullen er vliegtuigen en oorlogsbodems gezonden worden om ze te onderwerpen.

De Ambachtsschool.

In ons vorig blad hebben we reeds medegedeeld, dat Zaterdag a.s. de opening zal plaats hebben van de ambachtsschool St. Jozef op de nieuwe terreinen aan de Rode weg, het vroegere Monte Cristo.

Tevens kan dan de school het eerste lustrum vieren.

De kwestie van een ambachtsschool voor Curaçao is een kwestie van jaren. Het particulier initiatief was niet toereikend en het toenmalige Bestuur was niet van zin te helpen; ook nog niet in de jaren dat de uitbreiding van de industrie een groot gebrek deed gevoelen aan geschoolde arbeidskrachten die daarom van elders geïmporteerd werden.

Het gezamelijke werken van de toenmalige Adviseur van de Volksbond, de tegenwoordige Mgr. Verriet en de toenmalige Gouverneur van Slobbe, gesteund door enkele Heren, in het bijzonder de Hr. Sprockel, maakten het mogelijk dat op 11 April 1931 de ambachtsschool kon worden geopend.

De school begon met 26 leerlingen voor een cursus timmeren. De lessen in

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten".

In Rusland wordt een groot proces gevoerd tegen verschillende personen uit de Sovjet-regering, die een aanslag hadden voorbereid op Stalin.

In de Belgische mijnen is weer onder aanstoking van Communisten een grote staking uitgebroken. Te Luik bevat de staking 20.000 man.

Zie voor verder nieuws ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

UIT NEDERLAND.

Minister Colijn antwoordde op de vragen die het Eerste Kamerlid Polak hem stelde betreffende de verkoop van twee K.L.M.-vliegtuigen naar Engeland en of de regering er van overtuigd was dat deze toestellen niet in handen van de Spaanse opstandelingen overgingen.

De Minister verklaarde dat de Nederlandse regering als voorwaarde bij de verkoop gesteld had dat de toestellen door Nederlandse piloten naar Engeland overgevlogen zouden worden en daar door de Spaanse koper zouden overgenomen worden. Aan deze eisen is voldaan.

Wat het stoomschip „Lodewijk" betreft, waarvan men vermoedt dat het pogingen doet munitie voor Spanje te laden, op dit vaartuig zal nauwkeurig gelet worden zolang het zich in Nederlandse havens bevindt. Op de vragen van de heer Schalker antwoordde de Minister dat het de regering bekend was dat een Spanjaard, genaamd Morenas, begin Augustus getracht heeft twee K.L.M.-toestellen te kopen, doch dit werd door het ingrijpen van de regering belet. 10 Augustus heeft Morenas de K.L.M.-directie gevraagd of de vliegtuigen te koop waren en dit werd door de K.L.M.-directie ontkennend beantwoord. In afwachting van het non-interventie accoord besloot de regering, ook te verhinderen dat burgerlijke vliegtuigen naar Spanje geleverd werden.

De opbrengst van de rijksmiddelen te Den Haag bedroeg over de maand Juli j.l. 2.82 millioen minder dan de raming en bleef 3.02 onder de opbrengst van Juli 1935. Gedurende het tijdvak Januari-Juli van dit jaar waren de inkomsten 12.6 millioen minder dan gedurende dezelfde periode in 1935.

H. M. de Koningin en H. K. H. de Prinses keren 22 Augustus van hun buitenlandse vacantiereis terug en zullen hun intrek nemen in het Paleis Het Loo.

Naar Aneta verneemt zal de nieuwe G.G. na de terugkeer van H.M. beëedigd worden, waarna een diner ten paleize zal plaats vinden. De nieuwe landvoogd zal 26 Aug. met zijn familie per Nederland express naar Genua vertrekken, waar hij zich aan boord van de Johan van Oldenbarnevelt zal inschepen.

Bij de suppletoire begroting vraagt de regering nog 15 millioen aan voor de gemeentelijke Werkloosheidssteun voor het jaar 1936.

Uit Kopenhagen wordt gemeld dat de vergadering van de Internationale Schaatsenrijdersbonds besloten heeft om de wedstrijden om het Europeese kampioenschap kunstrijden op 20 en 21 Februari 1937 in Amsterdam te doen plaats hebben.

Te Amsterdam zijn de werkzaamheden voor de uitbreiding van het stadion aangevangen. Men hoopt het sport-park tegen het nieuwe seizoen met 30.000 plaatsen uitgebreid te hebben.

Naar verluidt zal ook dit jaar de troonrede van H. M. de Koningin bij de opening van de Staten Generaal via de kortegolf uitgezonden worden, hiertoe zullen verschillende rijkszenders te Kootwijk bijgezet worden.

Voor de inschrijving op schatkistpapier bestond zeer grote belangstelling. Het maximumbedrag was op 25 millioen gesteld, doch dit werd tot 46 millioen overtekend.

De kusten van het IJselmeer, het eiland Urk enz. worden sinds enige weken weer op buitengewoon hevige wijze door de muggen geplaagd. Hele wolken van dit ongedierte trekken 't land in, zodat hier en daar zelfs de werkzaamheden belet worden. De bewoners trachten zich zo goed mogelijk te beschermen door binnenshuis te blijven. Verschillende bestrijdingsmethoden die tot nu toe geprobeerd zijn hebben geen baat gebracht.

Tot hoogleraar in de artsenijbereidkunde werd dokter J. L. Lijnst Zwikker benoemd. De Groningse hoogleraar J. de Goot werd als professor in het Hebreeuws aan de Universiteit te Utrecht aangesteld.

Te Hilversum verongelukte gisteren een militair vliegtuig van Soesterberg; de inzittenden werden gedood.

Met ingang van 27 Augustus zullen de heren A. Vos en T. L. Kruys, beiden Schout bij Nacht, tot Vice Admiraal bevorderd worden.

Volgens de gepubliceerde weekstaat van de Nederlandse Bank is de goudvoorraad met 4 millioen gestegen gedurende de afgelopen week.

---

de [illegible] kwamen onder leiding van Meester Piet Kwiers, terwijl de Heer Morel les gaf in de theorie. Heel spoedig echter begon ook een cursus in de metaalarbeid welke theoretisch gegeven werd door dè Heer L. Veltman, terwijl het praktisch werken geschiedde op de gouvernementswerkplaats te Parera en op de C.P.I.M. Ook werd nu de Heer Banffer aan de school verbonden die de leiding van het practisch werk op Parera in handen kreeg.

Met deze maatregelen was men met de school nog niet waar men zijn moest, we zouden haast zeggen nog niet eens op de goede weg, maar toch in de richting daarvan. Dit voorbereidende werk en de wijze waarop de genoemde heren zich van deze taak hebben gekweten, verdient alle lof en allen, ook de maatschappijen die tot deze pioniersarbeid hebben bijgedragen verdienen zeker een woord van hulde.

Op de goede weg echter kwam men door het doen uitkomen van een vakleraar en de keuze van de Heer Schouten daarvoor, is wel een bijzonder gelukkige geweest. Niet alleen voor zijn vak, de metaalarbeid, maar ook als leider van de school toonde hij zich de geschikte man en in 1934 trok de Hr. Sprockel zich terug als voorzitter van de school om aan de Heer Schouten de directie daarvan te geven.

In plaats van de Hr. Morel kwam de Hr. de Hoop en toen ook deze naar Holland vertrok, de Hr. Smit. Maar deze en ook de Heren Veltman en Banffer trokken zich terug toen uit Holland gediplomeerde leraren kwamen in de Heren A. H. Nooyen en J. van Geelen.

De behuizing van de school liet nog alles te wensen over, een gedeelte was gevestigd achter het theater Brion, een ander gedeelte naast het kantoor van de Volksbond, een ander gedeelte op een bovenwoning in de Nieuwindstraat en de smederij ten slotte in het oude Kruithuis op Mundo Nobo.

Aan deze ongewenste toestand is thans een einde gekomen. Gouv. van Slobbe die zeker voor de school gedaan heeft, wat hij kon, heeft als laatste schone daad aan de school de beschikking gegeven over het ruime terrein van het vroegere Monte Cristo. De nieuwere paviljoenen aldaar waren aanstonds uitstekend geschikt voor leslokalen in theorie en de vakken algebra, physica, meetkunde, Hollands en Engels welke gegeven worden door de Heren van Heeswijk en Jonkhout.

Maar voor een goede orde moesten de meest oude gebouwen afgebroken worden en zijn daarvoor met gebruikmaking van goede gedeeltes ruime praktijklokalen ontstaan en smederij. Deze verbeteringen en nieuwbouw waren echter voor rekening van de school zelf en hebben vanzelfsprekend zware financiële offers gekost.

Maar de directeur heeft eer van zijn werk en we kennen het oude Monte Cristo niet meer terug.

Op Zaterdag 22 Augustus zal de opening van deze nieuwe school plaats hebben. Des morgens om 7 uur zal in de kapel welke intact gebleven is, door Mgr. Verriet een H. Mis worden opgedragen voor de katholieke jongens en het katholieke personeel der school.

Om half 5 zal dan de Gouverneur Wouters plechtig de school openen en Zondag zal voor het publiek gelegenheid zijn om de school te bezichtigen waaraan tevens een kleine tentoonstelling van werkstukken grotere attractie geeft.

Veel dank is de school voor dit resultaat ook nog schuldig aan Pater de Bruyn. Ook aan hem onze hulde en aan alle bovengenoemde personen.

Op het ogenblik telt de school thans 88 leerlingen verdeeld over cursussen voor timmerlieden, metaalbewerkers, loodgieters en electriciens.

Moge de school bloeien en groeien nog tal van jaren.

Rustoord Groot-Kwartier

Woensdag bracht Z. Exc. Gouverneur Wouters in gezelschap van echtgenote en dochter en vergezeld van Luit. Boutmy een bezoek aan het rustoord.

Curaçaose Kunstkring.

Naar men ons mededeelt heeft Gouverneur Wouters welwillend het erevoorzitterschap aanvaard over de Curaçaose Kunstkring.

In dank ontvangen.

Van de Curaçaose handels Mij. het verslag over 1935, over welk jaar het uit te keren dividend is vastgesteld op 5% zijnde totaal *f* 300.000.

Het eindcijfer van de balans geeft een cijfer van *f* 12.457.328.60

DE HEER VAN SLOBBE GEINSTALLEERD.

ALS BURGEMEESTER VAN BREDA.

In zijn rede wijst de oud-gouverneur van Curaçao op het communistische gevaar.

We lezen in de Nederl. bladen:

De gemeenteraad van Breda is 3 Aug. l.l. in een buitengewone vergadering bijeen gekomen, ter installatie van de nieuw benoemde burgemeester, de heer B. W. Th. van Slobbe, oud-gouverneur van Curaçao.

De hall van het stadhuis en de raadszaal waren voor deze gelegenheid kwistig met palmen en bloemen versierd.

Te drie uur opende locoburgemeester J. J. van Buitenen de vergadering, waarna de nieuw benoemde burgemeester door een commissie uit de raad, bestaande uit de heren wethouder mr. E. L. H. M. van Mierlo, wethouder ir. F. S. A. van der Werff, A. Mabelis, A. M. Loonen, mr. J. Pleyte en P. G. Gruys, de raadzaal werd binnengeleid.

De heer Van Slobbe was vergezeld van mevr. Slobbe en twee dochters.

Nadat de gemeente-secretaris, mr. Ph. van Woensel, het benoemingsbesluit en de kennisgeving van de beëdiging had voorgelezen, sprak wethouder Van Buitenen, een rede uit, waarin hij allereerst schetste het leedwezen van vrijwel de gehele bevolking van Breda, over het vertrek van mr. dr. W. G. A. van Sonsbeeck.

Lang was men in het onzekere aan wiens handen H. M. de Koningin voor een belangrijk deel het wel en wee onzer goede stad zou toevertrouwen. Die man, aldus spreker, zijt gij! En burgerij èn gemeenteraad verheugen zich over die keuze.

Na herinnerd te hebben aan het vertrek van burgemeester van Sonsbeeck wees spr. erop, dat de burgerij en gemeenteraad zich verheugen over de keuze van de nieuwe burgemeester.

Als ik, zo vervolgde spr., zoeven zeide, dat we ons verheugen over uwe benoeming, dan is dat, omdat wij u met groot vertrouwen tegemoet treden, waar u in vorige ambten hebt blijk gegeven gelukkige bestuurstalenten en grote bekwaamheden te bezitten. Daarbij, de wijze waarop Curaçao afscheid van u, haar Gouverneur, nam zegt ons hoe u zich daar in brede kringen vertrouwen en aanhankelijkheid wist te verwerven. Welnu Breda is gewoon haar burgemeester aanhankelijkheid en vertrouwen te schenken en niets zal men liever doen dan die goede traditie ook tegenover u te handhaven.

Zonder enige voorbehoud meen ik ook te kunnen zeggen, dat u zult kunnen rekenen op de steun van de wethouders en loyale medewerking van alle leden van de gemeenteraad. De Raad, die zich zeer zeker ook eigen verantwoordelijkheid bewust is, heeft getoond — en dit geldt alle fracties waaruit hij is samengesteld — steeds ook bij verschil van inzicht de leiding van zijn voorzitter te waarderen.

Ik hoop en vertrouw dat het aan u, burgemeester van Slobbe gegeven moge zijn het zware en verantwoordelijk bestuur zó te voeren dat het tot heil moge strekken van onze zo geliefde stad. Dat geve God, de Opperste Bestuurder, Wiens onmisbare zegen wij daarvoor inroepen."

Vervolgens hing locoburgemeester Van de heer Van Slobbe de fraaie ambtsketen van edelsmeedkunst om en overhandigde hem de voorzittershamer.

Burgemeester antwoordt.

Burgemeester B. W. van Slobbe aanvaardde zijn nieuwe ambt met het uitspreken van een rede, waarin hij allereerst dank bracht aan H. M. de Koningin, voor zijn benoeming, welke hij met grote vreugde aanvaardt, omdat Breda voor hem geen vreemde plaats is.

Breda — aldus spreker — is een stad die leeft, een stad waar vruchtbare arbeid kan worden verricht, hetgeen echter niet zeggen wil, dat de toestand van Breda rooskleurig is.

Niettegenstaande de slechte economische toestand aanvaardt spreker zijn ambt met grote opgewektheid, waarbij hij hoopt, dat door wederzijds vertrouwen en een goede verstandhouding het welzijn van de stad ten volle zal kunnen worden bevorderd.

Verschillende belangrijke vraagstukken zullen in de naaste toekomst de aandacht eisen, waaronder in de allereerste plaats het behouden van het financieel evenwicht. Andere belangrijke punten zijn: het vraagstuk van het verkeer zowel in de stad als ten behoeve van de verbinding met grote verkeersaderen — het vraagstuk van een goede oplossing van de grenzen der stad en dat van de waterafvoer.

Met grote nadruk zeide spreker voorts dat, gebruikmakend van de ontevredenheid, die in tijden van laag-conjunctuur gemakkelijk tegen bestaande instellingen ontstaat, in sommige landen de communisten met buitenlandse steun trachten, in korte tijd de beginselen, waarop het gezin en de staat zijn gegrondvest, omver te werpen.

Ofschoon de bevolking van Breda in het algemeen niet vatbaar is voor extremistische theorieën, is het mijns inziens noodzakelijk te voorkomen, dat ook hier kernen van onrust worden gevormd. Zulke kernen oefenen meestal op de bedekte wijze een verderfelijke invloed uit op de maatschappij.

Het kwaad heeft, het is de laatste tijd in verschillende delen van Europa gebleken, grote afmetingen aangenomen. Degenen, die de bestaande maatschappij willen wegvagen, werken in het geheim; hun actie is een ondergrondse.

Spreker eindigde zijn rede met de verklaring, dat hij bij de leiding der raadsvergaderingen strikte onpartijdigheid in acht zal nemen, dat hij zich geheel zal wijden aan de arbeid, die hem wacht en dat hij aan een goede samenwerking met de raad, de ambtenaren en de bevolking grote waarde hecht.

Met de bede, dat God de arbeid moge zegenen, aanvaardde hij het voorzitterschap van de Raad.

Namens de raad werd het woord gevoerd door het oudste raadslid, de heer Broos, die de hoop uitsprak, dat de samenwerking tussen de voorzitter en de raad steeds vruchtbaar zou zijn. De burgemeester dankte voor deze vriendelijke woorden en sloot hiermede de vergadering.

Na afloop had een druk bezochte receptie plaats.

LAATSTE BERICHTEN UIT SPANJE.

Gisterenmorgen is San Sebastian door de nationalisten ingenomen.

Duitsland heeft een protest gezonden naar Moskou en Madrid, tegen de hetze die door de Communistische Zender te Barcelona wordt gevoerd tegen Duitsland.

Gisteren zijn nog weer 26 Franse vliegtuigen te Madrid aangekomen en hebben zich 100 Franse Vrijwilligers gevoegd bij de Communistische troepen in Barcelona. Ook wordt door de Nationalisten meegedeeld dat steeds onder de gesneuvelden Russische communisten worden aangetroffen.

Thans zijn er 43 filialen van de Banco de España in het bezit der Nationalisten en 31 provincies.

De regering bezit nog 28 filialen en 18 provincies.

K
K R O
O

Wereldprogramma.

Zondag 23 Augustus 1936.
Via P.C.J. Golflengte 31.28
19.24—20.24 uur Curaçaotijd.

1. Gramofoonmuziek.
2. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
3. Van en Voor de Missiepost.
4. Gramofoonmuziek.
5. „Nederlandse Bruggenbouw".
6. Vaderlandse Kroniek.

Koloniale Uitzending van de K.R.O.
Via P. H. I. op Golflengte 25.57 M.
Van 9—10 uur Curaçaotijd.

1. Mars.
2. Medische Causerie.
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

ARUBA.

In de val.

In een besloten gebouw werd een poging tot inbraak gepleegd door enige vreemde zeelieden, waarbij een van hen bekneld geraakte in een luchtkoker, zodat hij slechts door verbreking van laatstgemelde inrichting bevrijd kon worden.

SPORT-RUBRIEK

Officiële Mededelingen VAN "De Curaçaose Voetbalbond."

WEDSTRIJD-UITSLAGEN.

9 Augustus 1936:

Jong Holland 1 — S.U.B.T. 1	1—0
Asiento 1 — Hercules 1	1—0

16 Augustus 1936:

Tranvaal 1 — Scherpenheuvel 1	2—0
R.C.C. 1 — Volharding 1	1—0

PROGRAMMA VAN DE WILHELMINABEKER.

SEMI—FINALE:

23 Augustus 1936:

MUNDO NOBO.	RIO CANARIO.
X Jong Holland 1—Transvaal 1 (H. Elfrink)	Z Asiento 1—R.C.C. 1 (O. Corsica)

EINDWEDSTRIJD:

31 Augustus 1936:

MUNDO NOBO

Winnaar X—Winnaar Z
(H. Elfrink)

WEDSTRIJD-PROGRAMMA.

A-klasse	B-klasse
MUNDO NOBO:	
6 Sep. Oefening Bondselftallen	6 Sep. S.U.B.T. 2 — Feijenoord
13 „ S.U.B.T. 1 — Volharding 1	13 „ R.C.C. 2 — Hercules 2
20 „ Jong Hollang 1 — R.C.C. 1	20 „ S.U.B.T. 2 — Atletico
27 „ R.C.C. 1 — Scherenh. 1	27 „ Hercules 2 — P.S.V.
RIO CANARIO.	
	6 Sep. Asiento 2 — P.S.V. *
	6 „ R.C.C. 2 — Atletico
13 Sep. Asiento 1 — Jong Holland 1	13 „ D.D.V.O. — Feijenoord
	20 „ Volharding 2 — Transvaal 2
27 „ Asiento 1 — Volharding 1	27 „ Jong Holland 2 Be Quick
SCHERPENHEUVEL.	
	6 Sep. J. Holland 2 — Hercules 2 *
	6 „ Transvaal 2 — Be Quick
	13 „ Scherpenh. 2 — P.S.V. *
20 Sep. Scherpenh. 1 — Hercules 1	
	27 „ Atletico — Feijenoord *

De B-klasse wedstrijden, aangegeven met *, beginnen om half vijf.

Alle inlichtingen, opgaven, e.d. worden gaarne verstrekt door den 1sten Secretaris-competitieleider, de heer H. A. Dennert, Breedestraat 181, telefoon 640.

De verenigingen worden in herinnering gebracht dat ingevolge art. 14 Seriewedstrijden, voor wat betreft de wedstrijd- en ruil formulieren, dezelfde bepalingen gelden als voor de competitie-wedstrijden.

GEMENGD NIEUWS.

Het land van de chocolade.

Spanje heeft de laatste tijd weer de opmerkzaamheid op zich getrokken.

We spreken hier echter niet over de politieke gevolgen, welke dit hebben kan. We willen Spanje eens om een andere merkwaardigheid beschouwen, dan om de veelheid der revoluties.

Nu denkt u, dat we dan spreken over Spanje als het land der stierenvechters, of der schatgravers, want ook deze laatste zijn hier „beroemd". Toch is dat de bedoeling niet, we zullen het hier hebben over de Spanjaarden als chocoladegebruikers.

Cacao, zegt u misschien wordt ook hier veel gedronken en het gebruik van chocolade is zeker niet gering. U hebt gelijk, maar dat is nog niets in vergelijking met Spanje.

Van het eerste ogenblik af hebben de Spanjaarden de chocolade als iets bijzonders beschouwd. Cortez vond in het paleis van Montezalma te Mexico een cacaovoorraad van twee en een half millioen pond.

De Azteken-keizer was blijkbaar een groot liefhebber van cacao, maar men moet hierbij bedenken, dat de cacaobonen, de oudste bewoners van Centraal-Amerika niet alleen tot voedingsmiddel strekten, maar ook als gangbare munt dienst deden, waarmee men z'n schatting betaalde.

De chocolade werd in Mexico op zeer eenvoudige wijze bereid.

De geroosterde, gepelde en fijngestampte bonen werden met koud water aangelengd; er werden verschillende kruiden in gemengd en het geheel werd met maismeel of honing aangemaakt. De Spanjaarden ontdekten spoedig, dat een bereiding met warm water aan de smaak zeer ten goede kwam. Ze vermengden al spoedig hun chocolade met suiker en kaneel en kookten dit product in water. Nog heden wordt de chocolade in Spanje uitsluitend met water bereid, terwijl het aanmengen met melk van Italiaanse oorsprong is.

De cacao is in Italië in 1606 door Carletti uit West Indië ingevoerd.

Aangezien het verbruik van cacao in Spanje ongemeen groot is, vaart de chocolade-industrie daar natuurlijk wel bij. De grootste chocoladefabriek bevindt zich te El Escorial, naast het beroemde klooster.

Men vindt in Spanje honderden chocoladefabrieken en daarnaast fabriceert iedere grote winkelier in koloniale waren in Spanje voor zijn klanten een eigen chocolade — elabora a brazo — met de hand vervaardigd.

Wanneer men in de vroegte door de straten van Madrid wandelt, kan men op de trottoirs voor de winkels het eigenaardige bedrijf dezer klein-fabrikanten aanschouwen. In grote, open ketels, die boven vlammende houtvuurtjes staan worden onder voortdurend omroeren de bruine cacaobonen geroosterd en daarna in vijzels fijngestampt. In de winkel wordt dit poeder dan met een gelijk gewicht aan suiker en kaneel vermengd en daarna, boven een verwarmde stenen plaat tot deeg gevormd, welk deeg in blikken vormen tot tabletten wordt gemodelleerd.

De vervaardiging geschiedt voor een ieder zichtbaar, om aldus aan te tonen, dat er niet geknoeid wordt. Desondanks komen de grootste vervalsingen voor en in de goedkopere soorten vindt men dan ook dikwijls toevoegingen van meel eikels, kastanjes, dextrine enz. enz. In dit opzicht is vooral de morgenchocolade van de Madridse Patronas (kamerhuursters) berucht, die kan slechts door driedubbel gepantserde studentenmagen verdragen worden...

De welgestelde Spanjaarden vertrouwen overigens noch de fabrieken, noch de winkeliers. Ze kopen eenvoudig cacao, suiker en kaneel en ontbieden een chocolade-maker aan huis, die onder hun ogen de chocolade klaarmaakt.

De chocolade, zoals die gewoonlijk in Spanje gebruikt wordt, is eigenlijk een dikstroopachtige substantie, die in een hoge nauwe kan bereid wordt, door daarin de fijngestampte chocolade aan te mengen met een weinig water. Met een lepel met lange steel wordt de kokende massa omgeroerd totdat alle harde en klonterige bestanddelen zich opgelost hebben. Dan wordt de kokende brei in heel kleine kopjes gegoten en met een lepel of door het indopen van biscuits langzaam verorberd. Zodra het kopje leeg is, wordt een groot glas suikerwater gedronken... en het Spaanse ontbijt is genuttigd. Op deze wijze ontbijten meer dan honderd millioen mensen in Spanje, Marokko, Algiers, de Philippijnen en Zuid- en Midden Amerika. Het chocoladegebruik blijft echter niet tot het ontbijt beperkt.

Om vijf uur des middags wordt de chocolade als „afternoon-chocolade" gedronken en ouderen van dagen nemen ook als avondmaal slechts chocolade met koeken.

De buitenlanders, die aan de dunne, rijkelijk aangemengde chocolade gewend zijn, staan in het begin enigszins huiverig tegenover de Spaanse chocolade, volgens bovenomschreven recept bereid. Aardig beschrijft de oudste Dumas die in 1846 in gezelschap van zijn zoon, den schrijver Maquet en den schilder Boulanger naar Madrid toog om de huwelijksfeesten van Koningin Isabella bij te wonen , zijn kennismaking met de chocolade. In zijn boek „De Paris á Cadix" lezen wij, dat zijn gezelschap met de trein tot aan de Spaanse grens was gereisd. Aangezien er echter in Spanje toen nog geen spoorwegen waren, moest de reis naar Madrid verder per postkoets worden afgelegd. In het grensplaatsje Irun zochten de hongerige Fransen vergeefs naar een gelegenheid waar zij konden ontbijten, totdat een landsman, die reeds lang in Spanje woonde, zich over hen ontfermde en hen naar een soort winkel voerde, waar de winkelier tenslotte na lange onderhandelingen bereid gevonden werd een ontbijt klaar te maken en chocolade te koken.

„Vijf minuten later", zo verhaalt Dumas, „kwam de man weer binnen met vijf vingerhoedjes, gevuld met een breiachtige, zwarte vloeistof, die veel geleek op het een of andere heksenbrouwsel. Op hetzelfde presenteerblad stonden vijf glazen schoon water en een mandje gevuld met ons onbekende voorwerpen; het waren lange, sponzige, witte en rode tabletten, die veel weg hadden van de stukjes balein, die wij in de kooien van onze vinken hangen, opdat ze zich de snavel kunnen scherpen. Wij nipten voorzichtig aan de kopjes en ziet, onze vrees bleek ongegrond. De chocolade was uitstekend. De geheimzinnige tabletten werden in de glazen geworpen, waarin ze zich terstond oplosten. Het resultaat was een verfrissende heerlijk smakende drank."

Tot zover Dumas. De geheimzinnige tabletten zijn de zogenaamde Azucarillos, stukjes suiker, met citroensap en andere vruchtenessences doormengd, die in geheel Spanje bekend en geliefd zijn.

Een Spaans spreekwoord zegt: „Het gesprek moet vlot, de chocolade dik zijn." Voor iedere kop chocolade bij het ontbijt een ons cacao, dat is naar onze smaak toch wel een beetje veel.

Neen, al menen we hier nog al veel er van te gebruiken, het land van de chocolade is Spanje.

Satyre en humor.

„'n Mens is toch eigenlijk een eigenaardig wezen."

„? ?"

„Nou, aan de hemel staan 987.856.784 sterren en dat geloven ze allemaal, maar als je op je deur schrijft: pas geverfd, dan moeten ze dat allemaal eens onderzoeken."

Als verschillende mannen een dame zouden ontmoeten, die zij in tien jaar niet gezien hadden, zouden zij die dame op verschillende manieren begroeten.

Een Fransman zou zeggen: „U bent tien jaar jonger geworden!"

Een Oostenrijker zou zeggen: „U bent in die tien jaar niets veranderd!"

Maar een Hollander zou waarschijnlijk zeggen: „Ja, ja... tien jaar is een hele tijd!"

„Wie kan me een boom noemen, die soms erg oud wordt? Zeg het maar, Kareltje!"

„Een stamboom, meester."

Pa Schot: „Wat! wil je vandaag weer naar de bioscoop? Jij bent ook nooit tevreden! Gisteren heb je pas een zonsverduistering gezien."

Frits kreeg zijn eerste aangemeten pak.

„Zal ik de schouders nog wat met watten opvullen?" vroeg de juffrouw.

„Doet u die liever in mijn broek." stelde Frits voor.

„Zie ik er op de foto niet verschrikkelijk uit?"

„Op de foto niet?"

Rechter: „Dus u hebt een valsen leeftijd opgegeven?"

Getuige: „Vals niet, edelachtbare, het was mijn leeftijd van vroeger."

Onze kinderen.

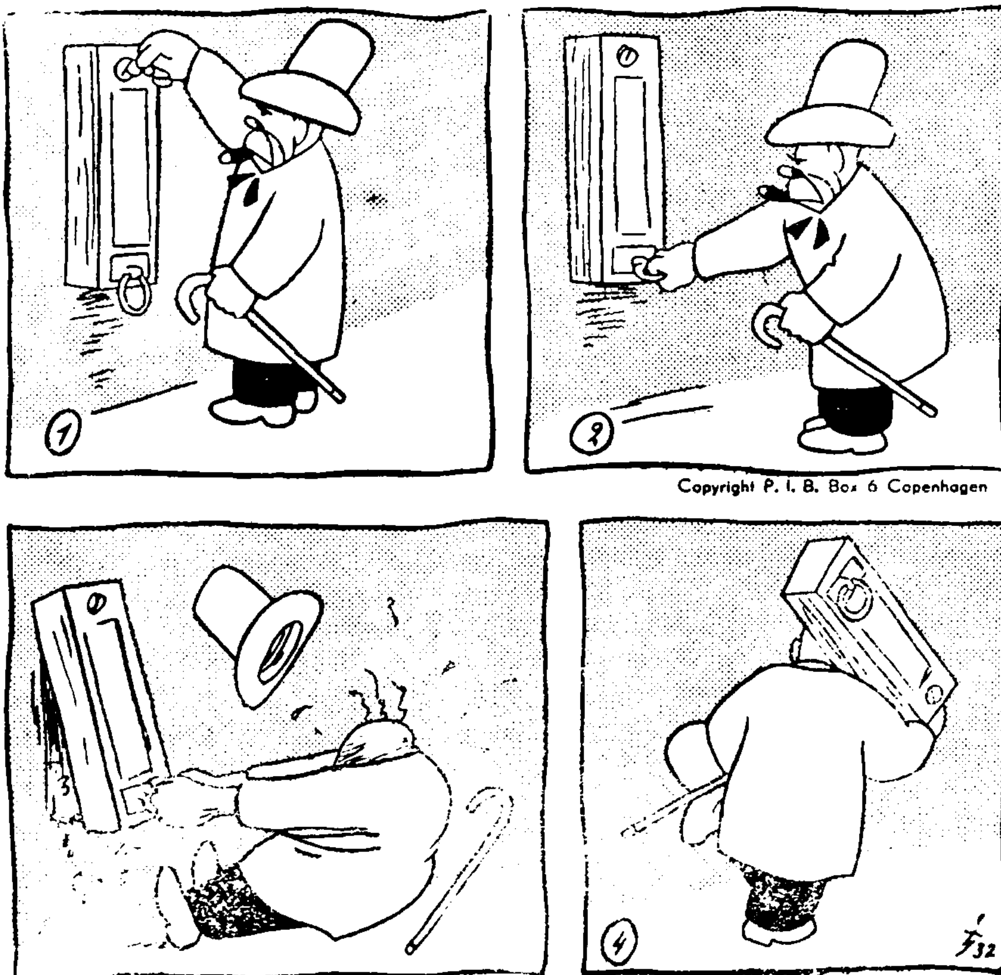
Jantje: „Moeder, ik ga vissen".

Moeder: „Goed, neem dan Fritsje mee."

Jantje: „Nee. Ik neem Annie mee,"

Moeder: „Jij neemt Fritsje mee, zeg ik je. Waarom Annie wel en Fritsje niet? !"

Jantje: „Nou, u zei vanmorgen, dat Annie wurmen heeft."

ADAMSON WIL ZIJN G ELD TERUGHEBBEN.

Aankomst en vertrek der schepen van 22 — 26 Augustus 1936.

SS.	Aank.	Van	Vertr.	Naar
Scholar	22	L'pool, P. Cabello	23	Cristobal
H. C. Horn	23	Cartagena	—	Newport (Curaçao)
Carabobo	23	N. York, P. Cabello, Aruba	23	La Guaira, San Juan, New York
Falcon	23	Maracaibo	23	Maracaibo
Delftdijk	23	Rotterdam, Londen	23	Pto. Colombia, Cristobal, North Pac. Coast
Simon Bolivar	23	H'burg, Amsterdam	24	Pto. Limon
El Libertador	24	Maracaibo, Aruba	24	Aruba, Maracaibo
Austvangen	24	New Orleans	24	Paramaribo
Iris	24	Curaçao	24	Belize
Baralt	25	St. Kitts, St. Eustatius, Saba, St Martin, Bonaire	—	Curaçao
Palatia	25	Hamburg	25	Pto. Barrios
H. C. Horn	—	Newport (Curaçao)	26	Cartagena
Astrea	26	N. York, P.au Prince, La Guaira, P. Cab.,	26	Aruba, Maracaibo
Atlas	26	Z. Domingo	—	Curaçao
Midas	26	Haiti	—	Curaçao